

РЕЦЕНЗІЯ

**кандидата юридичних наук, доцента Матієнко Тетяни Василівни
на дисертацію Дьорової Олени Миколаївни**

«ЮРИДИКО-ПСИХОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ РІЗНОВИДІВ ПСИХОФІЗИЧНОЇ ГОТОВНОСТІ ПРАЦІВНИКІВ КРИМІНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ ДО ЗАСТОСУВАННЯ ЗАХОДІВ ПРИМУСУ»

**представлену на здобуття наукового ступеня доктора філософії
за спеціальністю 081 «Право»**

Актуальність теми дослідження. Актуальність дисертаційного дослідження Дьорової Олени Миколаївни зумовлена глибинними трансформаційними процесами, які відбуваються в українському суспільстві в умовах збройної агресії та тривалого функціонування правового режиму воєнного стану. На цьому етапі розвитку правоохоронних органів існує велика кількість проблемних питань, які унеможливають якість та результативність правоохоронної діяльності. Під час виконання своїх професійних обов'язків перед поліцейськими ставляться все більш складні завдання, виконувати які доводиться в надзвичайно важких, непередбачуваних ситуаціях, та які вимагають максимального психічного й фізичного напруження. В умовах війни кримінальні правопорушення мають значно жорстокіший та агресивніший характер, супроводжуються застосуванням холодної чи вогнепальної зброї. Застосовуючи заходи примусу, у межах виконання службових обов'язків, працівники Національної поліції України повинні бути готові застосовувати у відповідь зброю та зберегти власне життя й здоров'я, а також забезпечити безпеку оточуючим. Тому якість професійної підготовки працівника кримінальної поліції НП України перестає бути теоретичним питанням та, більше того, є питанням національної безпеки.

Актуальність дослідження розкривається через такі напрями психофізичної готовності працівників НП України до застосування заходів примусу:

1. Психологічна готовність поліцейського кримінальної поліції НП України – це різновид психофізичної готовності, який виявляється у його внутрішній психологічній налаштованості чітко та активно виконувати свої професійні функції в будь-яких умовах службової діяльності.

2. Фізична готовність поліцейського кримінальної поліції НП України – це різновид психофізичної готовності, що полягає у специфічній налаштованості особи на правомірне застосування фізичної сили у необхідних, передбачених законом випадках.

3. Стрілецька готовність поліцейського кримінальної поліції НП України – це налаштованість поліцейського (слідчого, працівника кримінальної поліції) до правомірного застосування зброї.

4. Тактико-спеціальна готовність поліцейського кримінальної поліції НП України – це налаштованість до виконання бойових та оперативно-службових завдань в екстремальних ситуаціях.

Отже, актуальність роботи Дьорової О.М. полягає у тому, що під час виконання доручень слідчого, здійснення гласних і негласних слідчих (розшукових) дій, проведення оперативно-розшукових заходів працівники кримінальної поліції нерідко перебувають у ситуаціях, які потребують негайного застосування фізичної сили, спеціальних засобів або вогнепальної зброї. У таких умовах особливої ваги набувають здатність до психофізичної мобілізації, саморегуляції, контролю емоційних станів, швидкого аналізу оперативної обстановки та правомірного прийняття рішень в умовах дефіциту часу, підвищеного рівня загроз і невизначеності. Важливість дослідження юридико-психологічних засад психофізичної готовності працівників кримінальної поліції до застосування заходів примусу також зумовлена необхідністю формування комплексу професійно важливих якостей, умінь і навичок, які забезпечують належний рівень психологічної, фізичної, стрілецької, тактико-спеціальної та правової готовності поліцейських до виконання службових завдань. Правова, психологічна, технічна й тактична підготовка становлять взаємопов'язані

складові професійної підготовленості працівника поліції до правомірного та ефективного застосування заходів примусу, зокрема фізичної сили, спеціальних засобів і вогнепальної зброї.

Дисертаційне дослідження відповідає Пріоритетним напрямам розвитку науки і техніки та інноваційної діяльності (відповідно до Закону України від 12 січня 2023 року № 2859-IX зі змінами), Тематиці наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок на 2025 – 2029 роки (наказ МВС України від 21 травня 2024 року № 326). Дослідження є складовою плану науково-дослідної роботи Одеського державного університету внутрішніх справ «Пріоритетні напрямки розвитку та реформування правоохоронних органів в умовах розгортання демократичних процесів у державі» (державний реєстраційний номер 0123U103538) та загальної наукової теми в межах кафедри психології та педагогіки Одеського державного університету внутрішніх справ «Психологія особистісного становлення поліцейського в професійній діяльності та в період відновлення» (державний реєстраційний номер 0123U103782). Тема дисертаційного дослідження затверджена Вченою радою Одеського державного університету внутрішніх справ (протокол № 8 від 29.01.2020).

Обґрунтованість наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації, та їх достовірність.

1. Викладені у роботі наукові положення щодо юридико-психологічних засад різновидів психофізичної готовності працівників кримінальної поліції до застосування заходів примусу встановлено, що психофізична готовність є складним міждисциплінарним утворенням, яке сформувалося на стику психології, педагогіки, філософії, фізичного виховання, військової науки та юриспруденції. З'ясовано, що еволюція наукових уявлень про психофізичну готовність відбувалася від загальних концепцій готовності до діяльності та психологічної установки до сучасного розуміння її як інтегративного особистісного утворення, що забезпечує ефективне виконання професійних завдань в умовах підвищеної складності та ризику

2. Уточнено сутність, зміст і структуру психофізичної готовності працівників кримінальної поліції з урахуванням нормативно-правового

регулювання застосування заходів примусу. На підставі узагальнення психологічних, педагогічних, військово-прикладних та правових підходів запропоновано авторське трактування психофізичної готовності як цілісного стану особистості, що поєднує когнітивні, емоційно-вольові та фізичні компоненти, необхідні для правомірного й ефективного застосування фізичної сили, спеціальних засобів або вогнепальної зброї.

3. Встановлено, що різновидами психофізичної готовності поліцейського кримінальної поліції НП України є: психологічна, фізична, стрілецька та тактико-спеціальна.

4. Досліджено рівень сформованості різновидів психофізичної готовності працівників кримінальної поліції та встановлено сукупність чинників, що зумовлюють її ефективність у професійній діяльності.

5. Розроблено та науково обґрунтовано практичні рекомендації щодо формування і підвищення рівня психофізичної готовності працівників кримінальної поліції до застосування заходів примусу.

Встановлено, що ефективність розвитку психофізичної готовності забезпечується комплексним впливом на її основні різновиди – психологічну, фізичну, стрілецьку та тактико-спеціальну готовність, які перебувають у тісному взаємозв'язку та взаємодії. Запропоновано змістовні блоки комплексного плану розвитку когнітивних, мотиваційних, комунікативних, лідерських та емоційно-вольових індивідуально-психологічних здібностей працівників кримінальної поліції до правомірного застосування заходів примусу під час виконання службових завдань: «Увага і спостережливість», «Пам'ять», «Мислення та прийняття рішень», «Емоційно-вольовий контроль», «Комунікація і соціальна взаємодія». Обґрунтовано, що формування психологічної готовності потребує використання спеціалізованих тренінгових програм, психологічних симуляцій, ситуаційного моделювання, психодіагностичних заходів та засобів саморозвитку, спрямованих на розвиток здатності до правомірного, обґрунтованого та своєчасного прийняття рішень щодо застосування заходів примусу.

Визначено, що підвищення рівня фізичної готовності має здійснюватися через поєднання загальнофізичної, спеціальної фізичної та тактико-спеціальної підготовки, спрямованої на розвиток професійно важливих фізичних якостей і навичок дій в оперативно складних ситуаціях.

Доведено доцільність удосконалення стрілецької та тактико-спеціальної підготовки шляхом моделювання реальних службових ситуацій, розвитку навичок прийняття рішень в умовах ризику та дефіциту часу, відпрацювання командної взаємодії, а також використання сучасних тренажерних комплексів, мультимедійних тирів і навчально-тренувальних полігонів.

Реалізація запропонованих рекомендацій сприятиме підвищенню рівня психофізичної готовності працівників кримінальної поліції, ефективності виконання ними службових завдань, правомірності застосування заходів примусу та забезпеченню особистої безпеки поліцейських і громадян, верифіковані аналізом репрезентативного масиву з 328-ми працівників кримінальної поліції НП України, а саме: 113-ти працівників кримінальної поліції ГУНП в Херсонській області; 130-ти працівників кримінальної поліції ГУНП в Одеській області; 85-ти працівників кримінальної поліції ГУНП в Миколаївській області, проведеного в умовах воєнного стану.

Наукова новизна одержаних результатів. Наукова новизна одержаних у ході дослідження результатів полягає насамперед у тому, що дисертація за своїм характером і змістом є комплексним міждисциплінарним дослідженням. Сформульовані автором висновки за результати дисертаційного дослідження є важливими для таких наук як психологія, педагогіка, філософія, фізичне виховання, військові науки та юриспруденція.

Дисертація є однією із перших праць, в якій досліджено правові та психологічні аспекти психофізичної готовності працівників кримінальної поліції до застосування заходів примусу. За результатами дослідження сформульовано низку обґрунтованих науково-практичних положень та висновків, нових у концептуальному плані та важливих для науки та практики, а саме: уперше: уточнено етапи становлення психофізичної готовності: перший етап (XV ст. – кінець XIX ст.) – виникнення теоретичних передумов та фундаментальне

дослідження психофізичної готовності людини до діяльності через різнобічні контексти педагогічної, філософської, психологічної, фізичної та інших наук; другий етап (кінець XIX ст. – до 2000-х років) – дослідження психофізичної готовності як феномену у різних сферах професійної діяльності: військовій, спортивній та інженерній психології, правоохоронній діяльності; третій етап (2000-ні роки – до теперішнього часу) – поглиблене дослідження проблемних питань психофізичної готовності до професійної діяльності; обґрунтовано структуру психофізичної готовності працівників кримінальної поліції в контексті нормативно-правового забезпечення застосування заходів примусу та визначено функціональне призначення її основних компонентів у забезпеченні правомірного й ефективного застосування фізичної сили, спеціальних засобів і вогнепальної зброї; встановлено систему чинників, що впливають на рівень психологічної, фізичної, стрілецької та тактико-спеціальної готовності працівників кримінальної поліції до застосування заходів примусу; обґрунтовано та запроваджено науково-практичні рекомендації щодо розвитку та формування психофізичної готовності працівників кримінальної поліції до застосування заходів примусу під час виконання службових обов'язків; визначено особливості формування психологічної готовності працівників кримінальної поліції до застосування заходів примусу, а саме: наголошено, що психологічний компонент до правомірного застосування працівника кримінальної поліції НП України заходів примусу у процесі здійснення ним професійних функцій – це ядро психофізичної готовності; запропоновано освітні методи та форми роботи працівників кримінальної поліції НП України чи здобувачів вищої освіти закладів вищої освіти зі специфічними умовами навчання, які здійснюють підготовку поліцейських, щодо набуття тактичних умінь та навичок правомірного й обґрунтованого застосування фізичної сили під час виконання службових завдань; виокремлено взаємопов'язані складові вогневої підготовки працівників кримінальної поліції НП України до застосування вогнепальної зброї та визначено різновиди підготовки працівників кримінальної поліції НП України через результати (професійно важливі знання, вміння, навички та якості), які обумовлюють їх стрілецьку готовність до застосування вогнепальної

зброї та які повинні бути розвинуті й сформовані у працівників кримінальної поліції, а також через форми та методи підготовки до обґрунтованого й правомірного застосування вогнепальної зброї; удосконалено: теоретичний зміст дефініцій «готовність», «психологічна готовність», «фізична готовність», «психофізична готовність»; набули подальшого розвитку: різновиди психофізичної готовності поліцейського кримінальної поліції, а саме: психологічна, фізична, стрілецька та тактико-спеціальна; шляхи вирішення проблемних питань щодо підвищення стану психологічної, фізичної, стрілецької та тактико-спеціальної підготовки поліцейського.

Оцінка змісту дисертації та її оформлення. Дисертація Дьорової Олени Миколаївни «Юридико-психологічні засади різновидів психофізичної готовності працівників кримінальної поліції до застосування заходів примусу» є завершеною кваліфікаційною працею, що характеризується логічною структурою та глибоким міждисциплінарним змістом. Зміст роботи забезпечує комплексне висвітлення обраної проблематики, що відповідає спеціальності 081 «Право» та інтегрує сучасні здобутки юридичної психології. Робота складається із вступу, трьох розділів, що охоплюють десять підрозділів, висновків, списку використаних джерел (275 найменувань) та змістовних додатків.

У першому розділі здійснено фундаментальне теоретико-методологічне дослідження феномену психофізичної готовності, уточнено етапи його становлення. Так, перший етап (XV ст. – кінець XIX ст.) – виникнення теоретичних передумов та фундаментальне дослідження психофізичної готовності людини до діяльності через різнобічні контексти педагогічної, філософської, психологічної, фізичної та інших наук; другий етап (кінець XIX ст. – до 2000-х років) – дослідження психофізичної готовності як феномену у різних сферах професійної діяльності: військовій, спортивній та інженерній психології, правоохоронній діяльності; третій етап (2000-ні роки – до теперішнього часу) – поглиблене дослідження проблемних питань психофізичної готовності до професійної діяльності, у тому числі під час воєнного стану в Україні. Вивчаючи аспекти формування психологічної готовності, автором було запропоновано власне визначення дефініцій:

готовність, психологічна готовність, фізична готовність та психофізична готовність.

Окремим вагомим складником розділу, на основі аналізу нормативно-правових актів, зазначені різновиди психофізичної готовності, що обумовлюються такими компонентами як: мотиваційний, вольовий, операціональний, когнітивний, оціночний та морально-орієнтаційний.

Другий розділ присвячено дослідженню різновидів психофізичної готовності працівників кримінальної поліції до застосування заходів примусу. Дисертант комплексно досліджує: особливості психологічної підготовки до застосування працівниками кримінальної поліції заходів примусу під час виконання службових обов'язків; рівень фізичної підготовки до застосування працівниками кримінальної поліції заходів примусу під час виконання службових обов'язків; характеристики стрілецької підготовки до застосування працівниками кримінальної поліції заходів примусу під час виконання службових обов'язків та специфіку тактико-спеціальної підготовки до застосування працівниками кримінальної поліції заходів примусу під час виконання службових обов'язків. Автор здійснив ґрунтовний аналіз 328 досліджень, проведеного в підрозділах кримінальної поліції НП України, що дозволило виявити проблемні питання психологічної, вогневої, фізичної та стрілецької підготовки до застосування працівниками кримінальної поліції заходів примусу під час виконання службових обов'язків.

У третьому розділі розроблено та науково обґрунтовано практичні рекомендації щодо формування і підвищення рівня психофізичної готовності працівників кримінальної поліції до застосування заходів примусу. Встановлено, що ефективність розвитку психофізичної готовності забезпечується комплексним впливом на її основні різновиди – психологічну, фізичну, стрілецьку та тактико-спеціальну готовність, які перебувають у тісному взаємозв'язку та взаємодії. Особливої уваги заслуговує розроблені автором змістовні блоки комплексного плану розвитку когнітивних, мотиваційних, комунікативних, лідерських та емоційно вольових індивідуально-психологічних здібностей працівників кримінальної поліції до правомірного застосування

заходів примусу під час виконання службових завдань. Автор обґрунтовує формування психологічної готовності яке потребує використання спеціалізованих тренінгових програм, психологічних симуляцій, ситуаційного моделювання, психодіагностичних заходів та засобів саморозвитку, спрямованих на розвиток здатності до правомірного, обґрунтованого та своєчасного прийняття рішень щодо застосування заходів примусу. Визначено, що підвищення рівня фізичної готовності має здійснюватися через поєднання загальнофізичної, спеціальної фізичної та тактико-спеціальної підготовки, спрямованої на розвиток професійно важливих фізичних якостей і навичок дій в оперативно складних ситуаціях. Доведено доцільність удосконалення стрілецької та тактико-спеціальної підготовки шляхом моделювання реальних службових ситуацій, розвитку навичок прийняття рішень в умовах ризику та дефіциту часу, відпрацювання командної взаємодії, а також використання сучасних тренажерних комплексів, мультимедійних тирів і навчально-тренувальних полігонів.

Реалізація запропонованих рекомендацій сприятиме підвищенню рівня психофізичної готовності працівників кримінальної поліції, ефективності виконання ними службових завдань, правомірності застосування заходів примусу та забезпеченню особистої безпеки поліцейських і громадян.

Теоретична та практична значимість результатів дисертаційного дослідження полягає у тому, що викладені в дисертації положення, висновки й пропозиції можуть бути використані: - у науковій діяльності – для використання науково-педагогічним складом під час проведення наукових досліджень із вивчення проблем підготовки працівників поліції до застосування заходів примусу (акт впровадження Одеського державного університету внутрішніх справ від 10 лютого 2026 року); - в освітньому процесі – під час викладання таких початкових дисциплін: «Тактико-спеціальна підготовка», «Тактична підготовка», «Вогнева і тактико спеціальна підготовка», «Професійно-психологічна підготовка поліцейського», «Основи етичної та професійно-психологічної підготовки поліцейського» під час підготовки фахівців для підрозділів поліції, їх готовності до застосування заходів примусу, а також під час розробки та

вдосконалення програм підвищення кваліфікації працівників поліції, зокрема оперативних та спеціальних підрозділів, що залучаються до виконання завдань у складних та екстремальних умовах (акт впровадження Одеського державного університету внутрішніх справ від 05 лютого 2026 року).

Повнота викладу наукових положень в опублікованих працях. Основні положення дисертації викладені у 14-ти публікаціях, з яких 5 – у наукових фахових журналах, 4 – у наукових періодичних виданнях інших держав, 5 – у тезах доповідей, оприлюднених на міжнародних, всеукраїнських науково-практичних конференціях. Така кількість, обсяг і зміст друкованих праць повністю відповідають вимогам МОН України щодо публікації основного змісту дисертації на здобуття ступеня доктора філософії. Наявні публікації та успішна апробація результатів дослідження на численних наукових заходах у Києві, Одесі, Львові, Харкові, Хмельницькому та Дніпрі надають автору право публічного захисту дисертації, адже її основні положення, висновки і рекомендації пройшли належну перевірку науковою спільнотою та практиками.

Висновки дисертаційне дослідження Дьорової Олени Миколаївни повною мірою відповідає поставленим завданням, є логічно узгодженим з об'єктом і предметом дослідження та ґрунтуються на комплексному підході, відповідно до якого правові засади застосування примусу органічно поєднуються з техніко-тактичною підготовленістю працівників кримінальної поліції Національної поліції України.

Дисертацію викладено українською мовою. Матеріал подано в науковому стилі, що характеризується логічною послідовністю викладу, коректним застосуванням міждисциплінарної термінології та належним рівнем аналітичного узагальнення отриманих емпіричних результатів.

Обґрунтованість наукових положень роботи та достовірність одержаних результатів підтверджена глибокою теоретичною та методологічною інтеграцією знань із психології, педагогіки, філософії, фізичного виховання, військової науки та юриспруденції і узагальненням значної кількості праць провідних вітчизняних та зарубіжних вчених, таких як Джон Локк, Йоганн Гєнріх Пєсталóцці, О.В. Тімченко, О.М. Бандурка, О.М. Цільмак,

Д.В. Швець. Достовірність висновків базується на аналізі значного масиву емпіричного матеріалу, проведеного особисто автором у підрозділах кримінальної поліції НП України в умовах воєнного стану (у 2022-2026 рр.), що забезпечило високу репрезентативність результатів. Слід відмітити високий рівень оволодіння автором методологією психології, педагогіки, філософії, фізичного виховання, військової науки та юриспруденції. У роботі висвітлено широкий спектр нових проблем, зокрема:

- для підвищення рівня психологічної підготовки: систематична діагностика психологічного стану працівників кримінальної поліції та стану психологічної готовності до виконання службових завдань; проведення у підрозділах Національної поліції занять із підвищення психологічної підготовки; відкриття центрів психологічної реабілітації для працівників Національної поліції; унормування часу робочого дня з метою розвантаження поліцейського; проведення тренінгів із поліцейськими (групового та індивідуального характеру); запровадження практичних рекомендацій щодо підвищення рівня психологічної готовності працівника кримінальної поліції; забезпечення почуття впевненості щодо прийняття рішень у працівників кримінальної поліції під час проведення занять із психологічної підготовки; спрямування навчально-формуючих заходів на підвищення психологічної готовності в напрямі подолання почуття тривоги під час виконання поліцейськими службових обов'язків.

- для підвищення рівня фізичної підготовки: якісне проведення занять зі службової підготовки, в тому числі, спеціальної фізичної підготовки; систематичної перевірки рівня фізичної готовності працівника кримінальної поліції та стану здоров'я; забезпечення можливостей щодо підвищення рівня фізичної готовності поліцейського попри напружений робочий графік; організації відпочинку, достатнього для відновлення сил поліцейського; поліпшення у підрозділах умов для тренувань; прищеплення навичок із фізичної підготовки та виховання в особового складу високої мотивації; удосконалення нормативів для професійного навчання поліцейських; запровадження заходів стимулювання (заохочення) щодо підвищення рівня фізичної готовності;

організації секційної роботи за спортивними напрямками; популяризації спортивно-масових заходів тощо.

- для підвищення рівня стрілецької підготовки: систематичний контроль з боку керівництва оперативних підрозділів НП України щодо якісного проведення у підрозділах Національної поліції занять із вогневої підготовки; збалансований підхід до вивчення теоретичної частини матеріалу та практичних занять (комплексу вправ із вогневої підготовки); спрямування навчально-формуючих заходів на підвищення рівня знань матеріальної частини зброї та правил поводження з нею; проведення у підрозділах НП України інформаційно-роз'яснювальних заходів щодо вивчення Інструкції із заходів безпеки при поводженні зі зброєю; проведення занять із вогневої підготовки, з використанням модернізованої, сучасної, різноманітної зброї, незалежно від специфіки діяльності поліцейського; розвиток професійно важливих якостей та професійно важливих умінь у поліцейського, які впливатимуть на рівень стрілецької готовності; організація сучасних стрілецьких імітованих тренінгових центрів, полігонів, мультимедійних тирів; удосконалення нормативних актів, що регламентують правила застосування вогнепальної зброї працівниками поліції.

- для підвищення рівня тактико-спеціальної підготовки: забезпечити регулярність проведення занять із тактико-спеціальної підготовки поліцейських у підрозділах; удосконалити систему тактико-спеціальної підготовки в оперативних підрозділах НП України; систематично здійснювати перевірку стану здоров'я поліцейських; проводити додаткові та індивідуальні заняття для підвищення тактико-спеціальної готовності поліцейського; розробити єдину програму з підвищення рівня тактико-спеціальної готовності; обладнати на належному рівні навчально-матеріальну базу; враховувати індивідуальний стан готовності поліцейського під час вибору форми занять; регулярно удосконалювати програму тактико-спеціальної підготовки, враховуючи сучасні виклики та загрози.

Віддаючи належне ґрунтовній і сумлінно виконаній роботі дисертанта, високо оцінюючи науковий рівень проведеного дослідження, його актуальність та інноваційність підходів, зокрема в контексті забезпечення психологічної

безпеки та розвитку самоєфективності фахівця, доцільно звернути увагу на окремі зауваження, а також на деякі положення та висновки, що мають дискусійний характер:

1. У роботі психологічна, фізична, стрілецька та тактико-спеціальна складові психофізичної готовності розглядаються переважно як самостійні компоненти. Водночас більш ґрунтовного висвітлення потребує аналіз механізмів їх взаємного впливу, взаємозумовленості та визначення інтегральних показників психофізичної готовності.

2. У третьому розділі запропоновано низку практичних рекомендацій щодо вдосконалення професійної підготовки працівників кримінальної поліції. Разом із тим доцільно було б конкретизувати критерії оцінювання їх ефективності, механізми моніторингу результативності та основні етапи практичної реалізації запропонованих заходів.

Разом з тим, наведені зауваження та пропозиції носять дискусійний характер, вказують на глибокий науковий пошук автора та мають бути предметом для публічної дискусії під час захисту. Вказані зауваження не впливають на загальне позитивне враження від дисертації, яка є вагомим внеском у розвиток як юридичної, так і психологічної науки.

ВИСНОВОК:

Дисертація Дьорової Олени Миколаївни «Юридико-психологічні засади різновидів психофізичної готовності працівників кримінальної поліції до застосування заходів примусу» є самостійною, комплексною, завершеною працею, що містить нові науково обґрунтовані результати проведеного здобувачем дослідження, розв'язує важливе наукове завдання щодо різновидів психофізичної готовності працівників кримінальної поліції до застосування заходів примусу, та свідчить про належний рівень оволодіння Дьорової Оленою Миколаївною методологією наукової діяльності.

Дисертація повною мірою відповідає Вимогам до оформлення дисертацій, затвердженим Наказом Міністерства освіти та науки України № 40 від 12.01.2017 року (зі змінами, внесеними наказом Міністерства освіти та науки України № 759 від 31.05.2019 року) та Порядку присудження ступеня доктора філософії та

скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії № 44 від 12 січня 2022 року, а її автор, Дьорова Олена Миколаївна заслуговує на присудження наукового ступеня доктора філософії в галузі права.

РЕЦЕНЗЕНТ:

Доцент кафедри психології та педагогіки

Одеського державного

університету внутрішніх справ,

кандидат юридичних наук, доцент

Тетяна МАТІЄНКО